

Jaarverslag 2018

**KONINKLIJKE VERENIGING VOOR DE
STAATHUISHOUDKUNDE**

Statutair gevestigd te Amsterdam

Inhoud

Verslag van het bestuur	3
Balans per 31 december 2018 (na verdeling exploitatieresultaat).....	6
Staat van Baten en Lasten over het boekjaar 2018.....	7
Toelichtingen op de Balans per 31 december 2018 en de Staat van Baten en Lasten over 2018.....	8
Overige gegevens	15
Begroting	16

Verslag van het bestuur

De Koninklijke Vereniging voor de Staathuishoudkunde is in 1849 opgericht en is daarmee de oudste beroepsvereniging van economen ter wereld. Het doel van de Vereniging is het bevorderen en verscherpen van de economische kennis via het organiseren van intensieve gedachtewisselingen tussen de leden, door het uitgeven van publicaties en via het bevorderen van contacten met vakgenoten.

In 2017 is het bestuur van de KVS gestart met de ontwikkeling van een langetermijnvisie met als belangrijkste doel de vereniging te moderniseren en toekomstbestendig te maken. De Stichting Vrienden van de KVS heeft hiervoor een substantiële financiële bijdrage toegezegd, deze zal in 2019 worden uitgekeerd. De beslissing om te investeren in de toekomst van de KVS heeft erin geresulteerd dat de Stichting Vrienden met ingang van het boekjaar 2017 geen bijdragen meer levert aan operationele zaken als de Preadviezen.

In 2018 organiseerde de KVS in samenwerking met ESB meerdere Economencafés. Deze cafés worden met gesloten beurs gedaan.

30 mei – Den Haag, Café Brasserie Dudok, thema ‘Belastingheffing in de digitale economie’. Peter Hilbers van UWV was spreker. Inhoudelijk een leerzaam evenement. Welk land moet virtuele diensten belasten? Het land waar ze gemaakt worden, het land waar het bedrijf gevestigd is of het land waar ze geconsumeerd worden? In het panel hebben Maarten de Wilde, Anna Gunn en Bas Jacobs plaats genomen.

12 juni – Amsterdam, Café Restaurant Dauphine, thema ‘Wat is er nieuw aan de Platformeconomie?’. Onder leiding van Hella Hueck (FD) discussieerde het panel, bestaande uit Koen Frenken (UU), Paul de Bijl (Radicand Economics en UU) en Hanneke Benaars (UvA), over de centrale vraag of Facebook en Uber de manier veranderen waarop we economische relaties aangaan; is hun invloed blijvend?

11 oktober – Rotterdam, Arminius. Thema “Is capitalism obsolete?” Professor Giacomo Corneo (hoogleraar Publieke Financiën en Sociale Bestuurskunde, Vrije Universiteit Berlijn en hoofdredacteur van Journal of Economics) onderzoekt in zijn boek hypothetische systemen aan de hand van een fictieve dialoog met zijn studerende dochter. Welk niet-kapitalistisch systeem is economisch haalbaar? Kunnen productie en consumptie anders worden ingericht, zonder schadelijke effecten? Biedt de oprichting van een maatschappelijk verantwoord kapitaal fonds bijzondere kansen? Prof. Corneo werd geïnterviewd door Sandra Phlippen, waarna een debat volgde met het publiek (opkomst 310 bezoekers).

De Algemene Ledenvergadering vond op 29 mei 2018 plaats bij De Nederlandsche Bank (DNB). De leden keurden de Jaarrekening over 2017 in deze vergadering goed, dit in navolging van goedkeuring door de Kascommissie. Deze commissie bestond uit Henk Don, Peter van Els en Jaap Koning. Na de vergadering was de KVS Jaarlezing met als thema: “Wat betekenen Trump & Brexit voor de internationale economie?” en verzorgd door prof. dr. Harry Garretsen (hoogleraar International Economics & Business aan de RUG). Laura van Geest (directeur CPB) en Nienke Oomes (hoofd internationale economie van SEO Economische Onderzoek) reflecteren op de lezing waarna een debat volgt.

De 31e Tinbergenlezing werd op 2 november 2018 gehouden bij DNB, voor de zevende maal in combinatie met de Nederlandse Economedag (NED). De KVS organiseerde de NED in samenwerking met CPB, DNB, ESB en het Ministerie van Financiën en deze dag was wederom een groot succes. Spreker was Edward Glaeser (Harvard University) en de lezing was getiteld: 'The making of a city'.

Op 29 november 2018 vond de Behandeling van de Preadviezen plaats op het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat te Den Haag. Thema was dit jaar: 'Klimaatbeleid: kosten, kansen en keuzes' en de redactie was in handen van Daan van Soest, Sjak Smulders en Reyer Gerlagh (3 hoogleraren milieu-economie, verbonden aan Tilburg University). Zij hebben een prachtige bundel samengesteld. Voorafgaand aan de uitreiking van de Preadviezen vond de jaarvergadering plaats.

Na de uitreiking van de Preadviezen aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat Eric Wiebes werden in 2 blokken korte workshops gehouden, waarin de belangrijkste inzichten en conclusies werden toegelicht.

Het ledenaantal is ten opzichte van 2017 met 11 leden afgenomen en bedroeg op 31 december 2018: 1.394.

De functie van secretaris/penningmeester wordt tijdelijk waargenomen door Dr. T.R.P.J. Kroes en hij zal in deze hoedanigheid de jaarrekening 2018 ondertekenen.

Het bestuur:

Prof. dr. B. Jacobs, voorzitter

Dr. T.R.P.J. Kroes plv Prof. dr. J. Swank, secretaris-penningmeester

Dr. J.H.J. Lukkezen

Mw. Drs. M.H.J. Blom

Prof. dr. D.J. van Vuuren

Mw. dr. S.M.W. Phlippen

Dr. M.A.C. Kattenberg

Prof. dr. B.J. ter Weel

Drs. F.W. Vijselaar

Jaarrekening 2018

Balans per 31 december 2018 (na verdeling exploitatieresultaat)

EUR 1	31 december 2018	31 december 2017		31 december 2018	31 december 2017
ACTIVA			PASSIVA		
1 <i>Vorderingen</i>	17.031	8.980	1 <i>Verenigingsvermogen</i>	97.938	94.904
2 <i>Liquide middelen</i>	118.586	93.488	2 <i>Schulden (korter dan één jaar)</i>	37.679	7.564
	<u>135.617</u>	<u>102.468</u>		<u>135.617</u>	<u>102.468</u>

Prof. dr. B. Jacobs, voorzitter

Dr. T.R.P.J. Kroes, secretaris-penningmeester

Drs. M.H.J. Blom

Dr. M.A.C. Kattenberg

Dr. J.H.J. Lukkezen

Mw. dr. S.M.W. Phlippen

Drs. F. W. Vijselaar

Prof. dr. D.J. van Vuuren

Prof. dr. B.J. ter Weel

Staat van Baten en Lasten over het boekjaar 2018

EUR 1	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
1 Baten			
1.1 Vergoeding lidmaatschap ESB	20.595	21.375	22.515
1.2 Interest	48	500	226
1.3 Overige baten	<u>21.316</u>	<u>14.559</u>	<u>10.819</u>
	41.959	36.434	33.560
2 Lasten			
2.1 Preadviezen	16.254	12.000	12.203
2.2 Symposia en bijeenkomsten	9.344	12.200	19.456
2.3 Algemene lasten	<u>13.327</u>	<u>10.359</u>	<u>1.094</u>
	38.925	34.559	32.753
Batig saldo	<u><u>3.034</u></u>	<u><u>1.875</u></u>	<u><u>807</u></u>

Prof. dr. B. Jacobs, voorzitter

Dr. T.R.P.J. Kroes, secretaris-penningmeester

Drs. M.H.J. Blom

Dr. M.A.C. Kattenberg

Dr. J.H.J. Lukkezen

Mw. dr. S.M.W. Phlippen

Drs. F. W. Vijselaar

Prof. dr. D.J. van Vuuren

Prof. dr. B.J. ter Weel

Toelichtingen op de Balans per 31 december 2018 en de Staat van Baten en Lasten over 2018

Grondslagen voor de waardering en bepaling van baten en lasten

Koninklijke Vereniging voor de Staathuishoudkunde (KVS) is een vereniging en statutair gevestigd te Amsterdam. De jaarrekening wordt opgesteld volgens RJ Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. De waardering van de activa en passiva en de bepaling van baten en lasten vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Alle bedragen luiden in hele euro's.

Toelichting op de balans per 31 december 2018

ACTIVA

1. Vorderingen EUR 17.031 (2017: EUR 8.980)

	31 december 2018	31 december 2017
<i>Vorderingen</i>		
Bijdrage Tinbergenlezing	2.000	109
Interest	44	177
Contributies	50	6.384
Bijdrage NED	3.079	2.310
Bijdrage Stichting Vrienden KVS inzake onderzoek SEO	11.858	-
	<u>17.031</u>	<u>8.980</u>

De 'Bijdrage Tinbergenlezing' betreft de tegemoetkoming reiskosten van de gastspreker plaats door de Universiteit Utrecht.

De vordering op de contributies is aanzienlijk gedaald als gevolg van verstuurd aanmaningen.

Evenals in het jaar 2017, ontvangt KVS in 2018 nog een bedrag vanwege de kaartverkoop van de Nederlandse Economendag 2018 EUR 3.079 (2017: EUR 2.310).

Daarnaast stort Stichting Vrienden van de KVS in het kader van toekomstbestendigheid EUR 11.858 (2017: nihil) om het onderzoek van SEO Economisch Onderzoek te bekostigen.

2. Liquide middelen EUR 118.586 (2017: EUR 93.488)

Alle liquide middelen zijn direct opeisbaar.

	31 december 2018	31 december 2017
<i>Bankrekeningen</i>		
ABN AMRO	342	493
ING	<u>27.286</u>	<u>27.221</u>
	27.628	27.714
<i>Spaarrekeningen</i>		
ING spaarrekening	25.006	3
ABN AMRO oudememersdeposito	7	7
ABN AMRO vermogensspaarrekening	47.664	47.487
Roparco spaarrekening	<u>18.281</u>	<u>18.277</u>
	<u>90.958</u>	<u>65.774</u>
	<u>118.586</u>	<u>93.488</u>

PASSIVA

1. Verenigingsvermogen EUR 97.938 (2017: EUR 94.904)

	31 december 2018	31 december 2017
<i>Verenigingsvermogen</i>		
Verenigingsvermogen per 1 januari	94.904	94.097
Batig saldo	3.034	807
Verenigingsvermogen per 31 december	<u>97.938</u>	<u>94.904</u>

2. Schulden (korter dan één jaar) EUR 37.679 (2017: EUR 7.564)

De post 'Vooruit ontvangen omzet ESB' EUR 4.927 (2017: 5.693) betreft het deel van het ontvangen voorschot dat betrekking heeft op het eerste halfjaar van het volgend boekjaar. De 'Nog te betalen lasten Tinbergenlezing' EUR 4.246 (2017: 419) heeft betrekking op hotel- en reiskosten van de gastspreker. Daarnaast heeft de post 'Onderzoek SEO economisch onderzoek' betrekking op de nog te betalen lasten voor het uitvoeren van de stakeholdersanalyse in het kader van de toekomstbestendigheid van KVS. Tot slot, de post 'Preadviezen' EUR 16.254 heeft betrekking te nog te betalen lasten voor het drukken van de preadviezenbundel.

	31 december 2018	31 december 2017
<i>Vooruitontvangen omzet ESB</i>	4.927	5.693
<i>Nog te betalen lasten</i>		
Banklasten	35	35
Contributies	25	321
Tinbergenlezing	4.246	419
Administratielasten	128	
Representatielasten	206	-
Onderzoek SEO economisch onderzoek	11.858	
Preadviezen	16.254	-
Nederlandse Economen Dag	-	1.096
	<u>37.679</u>	<u>7.564</u>

Toelichting Staat van Baten en Lasten over 2018

1. Baten

1.1 Vergoeding lidmaatschap ESB EUR 20.595 (2017: EUR 22.515)

De opbrengst over het jaar 2018 bedraagt EUR 20.595 (2017: 22.515), hierin is een correctie van EUR 330 op de vergoeding van 2017 inbegrepen. De werkelijke vergoeding daalt als gevolg van de daling van het ledenaantal.

	Gemiddelde ledenaantal 2018	Realisatie 2018	Begroting 2018	Ledenaantal 2017	Realisatie 2017
Vergoeding lidmaatschap ESB					
ESB Digitaal	432	6.480		472	7.001
ESB Light	470	7.050		506	7.505
ESB Professioneel	32	480		35	518
ESB Totaal	461	6.915		505	7.491
* Correctie 2017 vergoeding lidmaatschap		-330			
Totaal	1.395	20.595	21.375	1518 **	22.515

* Het gemiddelde ledenaantal 2017 was 1.479 leden met een omzet van EUR 22.185. Verschil van 330 EUR is verwerkt in het boekjaar 2018.

** Het ledenaantal per 30 juni 2017

1.2 Interest EUR 48 (2017: EUR 226)

De interestbaten op de spaarrekening in 2018 zijn lager uit dan de begroting als gevolg van een lager interestpercentage op spaartegoeden.

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Interest spaarrekening	48	500	226
	<u>48</u>	<u>500</u>	<u>226</u>

1.3 Overige baten EUR 21.316 (2017: EUR 10.819)

De begroting heeft geen rekening gehouden met de sponsoring van de Nederlandse Economedag door 7 universiteiten met elk een bijdrage van EUR 500. Bij de overige baten is geen rekening gehouden met de tegemoetkoming reiskosten Tinbergenlezing. Daarnaast is de kaartverkoop van de Nederlandse Economedag EUR 1.896 lager uitgevallen dan begroot. Verder zijn er bijzondere baten, met name door de vrijval van de voorziening contributie. Tot slot heeft KVS EUR 11.858 ontvangen van Stichting Vrienden van de KVS voor het uitvoeren van de stakeholdersanalyse teneinde de continuïteit van de vereniging te waarborgen.

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
<i>Sponsoring</i>			
Economencafé	-	-	2.550
NED	3.500	-	5.050
<i>Overige baten</i>			
Tinbergenlezing	2.000	-	909
NED	3.104	5.000	2.310
<i>Bijzondere baten</i>			
Niet terug betaalde contributie	321	-	-
Vrijval voorziening contributie	533	-	-
Bestendinging toekomst KVS	11.858	9.959	
	<u>21.316</u>	<u>14.959</u>	<u>10.819</u>

2. Lasten

2.1 Preadviezen EUR 16.254 (2017: EUR 12.203)

De lasten voor het produceren van de Preadviezenbundel vielen EUR 4.254 hoger uit dan begroot vanwege het feit dat er meer artikelen en van langere lengte zijn aangeleverd. Hierdoor zijn alle lasten gestegen betreffende het drukken van de Preadviezen.

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Preadviezen	16.254	12.000	12.203
	<u>16.254</u>	<u>12.000</u>	<u>12.203</u>

2.2 Symposia en bijeenkomsten EUR 9.344 (2017: EUR 19.456)

De lasten voor het organiseren van symposia en bijeenkomsten is EUR 2.856 lager dan begroot. De werkelijke lasten van de NED bestaan uit de lasten voor enquêtes EUR 117 en relatiegeschenken EUR 297. De werkelijke lasten van de Tinbergenlezing vallen uiteen in verblijfkosten voor de gastspreker (EUR 397), de reiskosten voor de gastspreker (4.246), lasten van het Makkumer bord (EUR 1.289) en audiovisuele ondersteuning (EUR 2.998).

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Jaarvergadering	-	100	-
NED	414	100	1.737
Tinbergenlezing	8.930	12.000	11.493
Economencafé	-	-	1.146
KVS-penning	-	-	5.080
	<u>9.344</u>	<u>12.200</u>	<u>19.456</u>

2.3 Algemene lasten EUR 13.327 (2017: EUR 1.094)

De werkelijke banklasten waren EUR 179 lager uit dan de begroting. Daarentegen waren de overige lasten EUR 848 hoger dan begroot vanwege representatielasten EUR 390, verzekeringslasten EUR 343, porti en reprografie EUR 176 en administratielasten EUR 128. Tot slot heeft KVS de bijdrage van Stichting Vrienden van de KVS EUR 11.858 aangewend voor het uitvoeren van de stakeholdersanalyse teneinde de continuïteit van de vereniging te waarborgen.

	Realisatie 2018	Begroting 2018	Realisatie 2017
Banklasten Betalingsverkeer	321	500	353
Website	110	-	113
Representatie	391	-	94
Overige	647	300	534
Bestendiging toekomst KVS	11.858	9.559	
	<u>13.327</u>	<u>10.359</u>	<u>1.094</u>

2. Bijdragen van derden in natura

Secretariaat en administratie: De Nederlandsche Bank

Kosten Bestuurs- en Algemene Ledenvergaderingen: De Nederlandsche Bank

NED /Tinbergenlezing: accommodatie en catering: De Nederlandsche Bank

Behandeling Preadviezen: accommodatie en catering: Ministerie van Economische Zaken

De bestuursleden ontvangen geen bezoldiging van KVS.

Overige gegevens

1. Statutaire bestemming van het exploitatieresultaat

Het batig saldo over het boekjaar 2018 bedraagt EUR 3.034 en is toegevoegd aan het verenigingsvermogen.

2. Verslag van de Kascommissie bij de Jaarrekening van de KVS over 2018

De Kascommissie heeft de cijfers op de balans vergeleken met de bankafschriften. Daarbij zijn geen afwijkingen geconstateerd.

Voorts heeft de Kascommissie het concept Jaarverslag 2018 bekeken en van commentaar voorzien. Naar aanleiding van de bevindingen is het Jaarverslag op enkele punten aangepast en verduidelijkt, mede ter bevordering van consistentie met de begroting. Dit betreft in het bijzonder de onderstaande punten.

- De bijdrage van de Stichting Vrienden van de KVS voor het uitvoeren van de stakeholdersanalyse en de aanwending daarvan waren buiten de jaarrekening gehouden hoewel ze in de begroting waren opgenomen. Dat is aangepast, zie de posten “Overige baten” en “Algemene lasten”.
- De interpretatie van de opstelling van de vergoeding voor het lidmaatschap van ESB en informatie over het aantal leden kan verwarring wekken omdat ESB met een gebroken boekjaar werkt (tabel onder paragraaf 1.1 “Vergoeding lidmaatschap ESB”). Aan de opstelling zijn nu voetnoten toegevoegd die de interpretatie van de gegevens ondersteunen.
- In de lastenpost “Symposia en bijeenkomsten” zijn de reiskosten voor de spreker die de Tinbergenlezing verzorgde, na aanpassing correct weergegeven.

De Kascommissie stelt met genoeg vast dat een aanzienlijk deel van de vorderingen inzake de post “Contributies” (dit betrof achterstallige contributies) door extra inspanningen alsnog is geïnd. Tenslotte heeft de Kascommissie gevraagd om een iets uitgebreidere toelichting op de begroting voor het nieuwe verslagjaar. Het bestuur van de KVS heeft aangegeven dit in de toekomst te zullen overwegen.

Het bovenstaande in aanmerking nemende, gaat de Kascommissie akkoord met de Jaarrekening van de KVS over 2018.

Amsterdam, 19 november 2019

De Kascommissie:

Henk Don
Peter van Els
George Gelauff

Begroting

EUR 1	Begroting 2019	Begroting 2018
Baten		
Afdracht ESB	19.000	21.375
Interest	-	500
Deelnemersbijdrage NED	3.000	5.000
Bijdragen van derden:		
St Vrienden van de KVS	PM	9.559
Sponsoring Economencafé Amsterdam	PM	PM
Sponsoring Economencafé Rotterdam	PM	PM
Sponsoring Economencafé Den Haag	PM	PM
Sponsoring Economencafé Utrecht	PM	PM
Sponsoring NED door universiteiten	PM	PM
	22.000	36.434
Lasten		
Publicaties		
Preadviezen	6.500	12.000
Symposia en bijeenkomsten		
Jaarvergadering	100	100
Tinbergenlezing	12.000	12.000
KVS-penning	-	-
NED	500	100
Economencafé	-	-
Algemene kosten		
Bestuur/representatie/diversen	1.150	300
Banklasten betalingsverkeer	400	500
Bestendiging toekomst KVS	-	9.559
Onvoorziene kosten	1.500	
	22.150	34.559
Overschot	-150	1.875